

Powstanie polityka muralowa miasta

2020-12-15

Rozpoczynają się prace nad polityką muralową, która pomoże w zarządzaniu obecnymi w przestrzeni miasta i nowymi muralami powstającymi w Krakowie.

Murale to obecnie najbardziej popularne, dostępne i rozpoznawalne społecznie pole sztuki w przestrzeni publicznej. W ostatnim dziesięcioleciu możemy wręcz mówić o „modzie na mural”. Powstało profesjonalne środowisko dla działań w tym zakresie obejmujące między innymi festiwale, inicjatywy urzędów, instytucji, organizacji i firm, programy grantowe, stypendia i konkursy.

Sztuka murali się zmienia

Rola murali jest dziś szeroka – zawiera pomysły, strategie i motywacje tych, którzy inicjują ich powstawanie. Murale w istotny sposób zmieniają charakter przestrzeni, podnoszą jej wartość estetyczną i społeczną, mają informować, sprzedawać, upamiętniać, promować, budować markę, a nierzadko – również w Krakowie – powstają specjalne trasy dla turystyki miejskiej powiązane z sztuką muralową. W ostatnich latach pojawiają się również liczne zarzuty wobec murali, takie jak nadmiarowość, komercjalizacja, służebność wobec powierzonych mu zadań, rocznicowość, niedbałość w przygotowaniu.

– Każdego roku do Urzędu Miasta wpływa ok. 20-30 nowych propozycji muralowych. W samym mieście mamy już blisko 300 realizacji o rozmaitych walorach. Część z nich pomimo upływu czasu zachowuje walory estetyczne, wykonawcze i krytyczne. Inne murale mają charakter doraźny, zamówieniowy; powstały bez związku z otoczeniem. Chcielibyśmy wzorem wielu miast europejskich stworzyć politykę pozwalającą w sposób zintegrowany zarządzać zasobem muralowym w powiązaniu ze wszystkimi warunkami definiującymi przestrzeń miasta historycznego i miasta współczesnego. Zależy nam na sztuce muralowej najwyższej próby, ponieważ mamy świadomość, że jakość artystyczna i wykonawcza murali wiele mówi o kulturze organizacyjnej, przestrzennej i estetycznej tych, którzy miastem zarządzają. Do tematu murali chcemy podejść w nowoczesny, przejrzysty sposób i wypracować zestaw rekomendacji oraz wytycznych dla sprawnego zarządzania tym polem sztuki. Do współpracy zapraszamy wszystkie osoby i instytucje, posiadające doświadczenia w tym zakresie, jak też chcące włączyć się we wsparcie miasta – mówi Robert Piaskowski, pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury.

Do prac nad stworzeniem polityki muralowej miasto zaprosiło Artura Celińskiego i zespół DNA Miasta, którzy od ponad dekady analizują funkcjonujące polityki kulturalne i tworzą nowoczesne narzędzia wspierające rozwój kultury. W prace została zaangażowana również Aleksandra Litorowicz z Fundacji Puszcza, pomysłodawczyni i koordynatorka pierwszego ogólnopolskiego badania malarstwa monumentalnego przeprowadzonego przez Instytut Badań Przestrzeni Publicznej ASP w Warszawie w 2016 roku.

Ideę uporządkowania polityk wspierających powstawanie malowideł wielkoformatowych i murali, w tym wytworzenie przewodników dla twórców, konkursów grantowych i programu konserwacji wybranych malowideł wspiera dr Małgorzata Jantos, Przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa:

- Od wielu lat wspieram środowisko twórców murali, wychytujemy talenty w tej dziedzinie, poszukujemy dla nich przestrzeni do tworzenia. Ale są to często działania doraźne, podejmowane pod wpływem chwili. Artysta ma gotowy pomysł, a dopiero potem poszukuje przestrzeni. W idealnym świecie byłoby, aby prace muralowe powstawały w odniesieniu do konkretnej przestrzeni i angażowały społeczność lokalną. Chcemy pomóc twórcom murali. Wypracujemy rodzaj przewodnika, który umożliwi artystom uwzględnienie w swoich pracach np. kwestii jakości użytych materiałów, przygotowania ścian i zaplanowania cyklu życia murali, ale także zidentyfikujemy instytucje, które mogą w tym procesie być partnerami dla miasta – mówi Małgorzata Jantos.

Nowe wyzwania zapisane w tzw. uchwale krajobrazowej

Istotnym powodem podjęcia prac nad polityką muralową jest również wejście w życie tzw. uchwały krajobrazowej. Jej zapisy wprowadzają nowe regulacje dotyczące umieszczania obiektów – w tym murali – w przestrzeni publicznej naszego miasta.

Prace nad polityką muralową rozpoczną się od otwartej debaty o merytorycznych, administracyjnych i prawnych aspektach przedsięwzięcia. Kolejnym krokiem będą wspólne warsztaty poświęcone identyfikacji wyzwań i oczekiwań, które powinny zostać uwzględnione i rozstrzygnięte w polityce muralowej dla Krakowa. Prace zostaną zakończone na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2021 r.

Zarys planowanych prac nad muralową polityką dla Krakowa został przedstawiony podczas webinarium otwierającego, które odbyło się 8 grudnia (zapis spotkania dostępny jest na profilu programu [DNA Miasta](#) na Facebooku). A już **dziś, 15 grudnia o godz. 11.30 odbędzie się pierwsza debata ekspercka** poświęcona zagadnieniom merytorycznym – artystycznym, konserwatorskim. Wydarzenia będą transmitowane na profilu programu [DNA Miasta](#).

Informacji na temat przebiegu prac i możliwości zaangażowania się w ten proces udziela Artur Celiński. Można się z nim skontaktować mailowo pod adresem kontakt@dnamiasta.com lub poprzez profil programu [DNA Miasta na Facebooku](#)